

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Ändring av detaljplan

Förslag till ändring och utvidgning av stadsplan kv. Bandet, Bergmästaren och Kranen m.m. i Karlskoga (ÄDP del 3)

Undersökningen i planprocessen:

SAMRÅD	GRANSKNING	ANTAGANDE
	X	

Inledning

När en kommun upprättar eller ändrar en detaljplan ska kommunen alltid ta ställning till behovet och genomförandet av en undersökning av betydande miljöpåverkan av planen i enlighet med 6 kap. 6 § Miljöbalken.

I undersökning utreds det om detaljplanen kan medföra betydande miljöpåverkan utifrån de kriterier som finns i bilaga 1 till förordningen (2017:966) om miljöbedömningar. Om den samlade bedömningen är att planen kan medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning upprättas och en miljökonsekvensbeskrivning tas fram.

Om detaljplanen inte antas medföra betydande miljöpåverkan ska beslutet redovisas i planbeskrivningen samt tillgängliggöras för allmänheten. Vid undersökningen bör man ta hänsyn till miljöpåverkan i absoluta termer, det vill säga både den positiva och negativa påverkan. Beskrivningen av den betydande miljöpåverkan av genomförandet av vad en plan kan antas medföra ska inkludera all betydande miljöpåverkan och inte begränsas till planens eller programmets geografiska omfattning.

Checklista

Checklistan nedan utgör grunden i bedömningen om planen, programmet eller ändringen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller ej. Checklistan är en samlad bedömning med identifiering av omständigheter som i det enskilda fallet talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Checklistan är försedd med tre bedömningskriterier, *ingen påverkan*, *påverkan* och *betydande påverkan*. Fylls en eller flera rutor under bedömningskriteriet *betydande påverkan*, ska en strategisk miljöbedömning övervägas. Bedömningarna är preliminära och kan behöva omvärderas om ny kunskap tillförs i ärendet.

Beskrivning av detaljplanen

Plan- och geodataenheten har av Teknik- och fastighetsavdelningen fått förfrågan om en ändring av detaljplan inom fastigheten *Ämnet 1* då gällande detaljplan; kv. *Bandet, Bergmästaren och Kranen m.m. i Karlskoga Laga kraft 1965-05-13 (akt 1883K-4398)*, försvårar den fortsatta utvecklingen av Österledskolan och området.

Under våren 2020 genomfördes en förstudie av huvudbyggnaden, denna visade på ett betydande behov av lokal- och utemiljömodernisering. Därefter genomfördes en statusbesiktning för att bedöma kostnader och undersöka möjligheten att ersätta skolan med en ny byggnad. Vidare har möjligheten att sälja byggnaden och hyra in lokaler diskuterats och undersökts, ett alternativ som senare kom att förkastas med hänsyn till både tidsaspekten samt den långsiktiga kostnadsineffektiviteten.

Ett alternativ som med hänsyn till platsförutsättningar, bedömts lämpligt är att en ny skola uppförs på fotbollsplanen, inom fastigheten *Ämnet 1*. Detta kan potentiellt vara kostnadsmässigt fördelaktigt då kommunen inte behöver anordna evakueringslokaler då verksamheten fortsatt kan nyttja befintlig skola tills att en ny skola är uppförd, dock kräver

alternativet en ändring av gällande detaljplan för att utöka byggrätten och bygghöjden inom området.

Ställningstagande

Den sammanvägda bedömningen är att ändring av detaljplanen inte bedöms kunna ge upphov till betydande miljöpåverkan. Slutsatsen är därmed att en strategisk miljöbedömning och en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 4 kap. 34 § PBL och 6 kap. MB inte behöver genomföras.

BESKRIVNING AV ÄNDRINGENS SYFTE OCH ÄNDRINGSOMRÅDET

Syfte

Syftet med ändringen av detaljplan (ÄDP del 3) är att utöka byggrätten och högsta tillåtna totalhöjden inom område för allmänt ändamål (A) för att möjliggöra uppförande av en ny skola.

Omfattning och läge

Ändringsområdet omfattar fastigheten *Ämnet 1*, som ägs av Karlskoga kommun. Österledskolan är tillsammans med idrottshall, fotbollsplan, och parkering, beläget i området. Karlskoga kommun äger även den omgärdande fastigheten *Brickegården 6:1* som innefattar gatunät, gång- och cykelvägar, grönområden m.m. Trafikverket är väghållare för Österleden (väg 243) som löper strax öster om fastigheten. Ändringsområdets landareal är 23 136m².

Inom norra delen av fastigheten *Ämnet 1* är befintlig idrottshall tillhörande Österledsskolan lokaliserad, söder om idrottshallen ligger en fotbollsplan samt parkering. Det är på fotbollsplanen som det för närvarande utreds avseende möjligheten att bygga en ny skola som ersätter befintliga Österledsskolan.

Lokaliseringskarta

Miljöbedömningsförordning (2017:966)

Skydd av områden – 7 kap. MB.				
	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
Strandskydd - LIS oxmråden - Länsstyrelsens förordnande om att vissa strandområden i Örebro län inte ska omfattas av sådant strandskydd som avses i 7 kap miljöbalken (2008-06-27)	X			Ingen påverkan.
Biotopskydd - Allé - Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark - Odlingsröse i jordbruksmark - Plevall - Småvatten och våtmark i jordbruksmark - Stenmur i jordbruksmark - Åkerholme	X			Ingen påverkan.
Naturresevat	X			Ingen påverkan.
Naturminne	X			Ingen påverkan. Ingen påverkan.
Djur- och växtskyddsområde	X			Ingen påverkan.
Miljöskyddsområde	X			De avgränsade området omfattas av värdefulla vatten kulturer (LST Även om detta skyddsområde sträcker sig över ändringsområdet, bedöms ändringsförslaget inte medföra någon negativ påverkan på det.
Vattenskyddsområde	X			Ingen påverkan.
Miljökvalitetsnormer – 5 kap. MB.				
	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
Luftkvalitet	X			Ingen påverkan.
Omgivningsbuller - Verksamheter - Trafikbuller		X		<p>Påverkan från E18 som löper cirka 300 meter söder om ändringsområdet bedöms vara marginell. Österleden (väg 243) infindes dock cirka 20 meter från ändringsområdet, därav har en bullerberäkning gjorts för såväl den nya planerade skolbyggnaden samt utemiljöer inom området.</p> <p>Enligt en bullerberäkning överskrider ljudnivån inom östliga delarna av ändringsområdet gällande riktvärden, detta gäller både rådande scenario och ett framtida scenario med uppräknade trafiksiffror. Därmed krävs bullerdämpande åtgärder för att upprätthålla en godtagbar och sund ljudnivå för utemiljöer som ligger närmre än cirka 35 meter från Österleden.</p> <p>I syfte att uppnå en godtagbar ljudnivå, såväl inomhus- som utomhusmiljö, läggs stort fokus på placering och utformningen av den nya skolbyggnaden. Avsikten är att skolan placeras så att den utgör en bullerdämpande barriär mellan Österleden och utemiljön, i detta fall är det rimligt att anta att gällande riktvärden för skolgård upprätthålls för</p>

				utemiljöer väster om byggnaden. Detta kan med fördel säkerställas i detaljprojekteringen när placering och utformning av nya skolan är känd.
Vattenkvalitet - Avrinningsområde - Ekologisk status - påverkar planförslaget statusen?	X			Ingen påverkan.
Riksintressen – 3 och 4 kap. MB.	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
Riksintresseområden: -kulturmiljövård -totalförsvaret (skjutfält) -kommunikation/väg (E18) -industriell produktion (Bofors skjutfält), -Natura 2000 - Riksintressen, naturvård & friluftsliv (Skyddad natur)	X			Ändringsområdet berörs av riksintresset för totalförsvaret Villingsbergs skjutfält, område särskilt behov av hinderfrihet. Detaljplanen påverkar inte riksintresset.
Särskilda bestämmelser om verksamheter – 9-15 kap. MB.	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
Omfattas planområdet av: -Miljöfarlig verksamhet -Verksamheter som orsakar miljöskador -Vattenverksamhet -Genteknik och kemiska produkter -Jordbruksverksamhet -Avfall	X			-
Detaljplanens omfattning och utformning – PBL 4 kap.	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
Tas planområdet i anspråk för: - industriändamål - ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat projekt för sammanhållna bebyggelse -en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar - en hamn för fritidsbåtar - ett hotellkomplex eller fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållna bebyggelse - en permanent campingplats - en nöjespark - en djurpark - en spårväg - en tunnelbana	X			-
Ekologi	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
Rödlistade arter -Artskyddsförordningen - Artportalen - Fridlysta arter	X			Ingen påverkan.
Nyckelbiotoper - livsmiljöer för rödlistade arter	X			Ingen påverkan
Annan värdefull natur - viktig för den biologiska mångfalden - viktig ur ett socialt perspektiv -medför planförslaget förändringar för något rekreationsområde?		X		Fotbollsplanens område är utpekad som värdeklass B i kommunens grönstrukturprogram (ej antaget), detta beror till stor del beror på att fotbollsplanen är en yta för rekreation samt ingår i en skolmiljö och har således ett visst friluftsvärde. I det fall fotbollsplanen tas i anspråk kan potentiellt nya rekreationsytor skapas, på den plats där nuvarande Österledsskolan ligger (efter rivning av objektet) och/eller i närheten av området för att kompensera förlorade grönytor och friluftsvärden".
Mark, vatten och resurser	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
Vatten	X			Ingen påverkan.

-medför planförslaget förändringar i flödesriktning, yt- eller grundvattenkvalitet, vattentillgång m.m?				
Mark -berörs planområdet av erosion, ras, skred, sättningar m.m. -medför planförslaget förändringar gällande erosion, ras, skred, sättningar m.m?		X		Ett mindre skredriskområde återfinns i fotbollsplanens norra kant samt där befintlig idrottshall ligger, underlaget baseras på områden med lera eller slit (m.fl.) som lutar minst 10% (Länsstyrelsen). Området är inte utpekad aktsamhetsområde med hänsyn till förutsättningar för skred i finkornig jordart (Statens Geotekniska Institut). Markförhållanden kan utredas vidare under planprocessen och projektering.
Jordbruk -medför planförslaget påverkan på jordbruket?	X			Ingen påverkan.
Hälsa och säkerhet	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
Översvämning - berörs planområdet av översvämningsrisk?	X			Enligt skyfallskartering (Sweco 2019), kan det konstateras att det finns ett flöde längst med Österleden. Nära fastighetsgränsen, men inte in på självaste området. Ett scenario som studerats i skyfallskarteringen är ett klimatanpassat 100-årsregn. Skyfallskarteringen visar ett litet flöde i västra delen av fotbollsplanen som kommer från det högre området vid idrottshallen. I samband med projektering kan bland annat åtgärder för fördröjning av dagvatten, höjdsättning samt översyn av befintligt ledningsnät längs GC-vägen väster om fotbollsplanen tas hänsyn till för att minska risken för översvämning inom området.
Omgivningspåverkan -berörs planområdet av miljöpåverkan från omgivande verksamheter? - medför planförslaget miljöpåverkan på omgivningen?		X		Vid ett genomförande av ändringsförslaget kan en omgivningspåverkan i form av buller förekomma dels under byggtiden, dels under drift från en ökad trafikmängd och verksamhet, påverkan är dock ringa och bedöms inte riskera att överskrida gällande riktvärden för närliggande fastigheter. Dock bör det tas med i beaktning att eleverna på Österledskolan kommer att gå kvar i den befintliga skolan under bebyggelsestiden. Då det handlar om deras utbildning, bör åtgärder för att minska ljudnivå, buller samt andra störmoment, prioriteras i syfte att ge eleverna de bästa möjliga förutsättningar att lära.
Risk -berörs planområdet av skyddsavstånd, farligt gods, allergener, föroreningar, radon?		X		Ändringsområdet berörs inte av Radon. Dock kan det konstateras att det, enligt geologiska förutsättningar finns risk för radonförekomst i närheten. Av denna anledning bör detta undersökas vidare i samband med projektering.

				<p>Området ligger cirka 300 meter från E18 som är utpekad primär transportled för farligt gods. De närmsta delarna inom området ligger dock endast cirka 20 meter från Österleden (väg 243) som är utpekad sekundär transportled för farligt gods. Enligt Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods (Länsstyrelsen Stockholm 2016) ska det för de flesta sekundära leder finnas ett bebyggelsefritt skyddsavstånd på minst 25 meter mellan vägen och markanvändningen skola (S). Ändringsförslaget säkerställer att detta skyddsavstånd fortsatt upprätthålls.</p> <p>Enligt Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods (Länsstyrelsen Stockholm) är rekommenderat avstånd för bostäder och skola 75-150 meter. Ändringsområdet i fråga har ett avstånd på ca. 300 meter från E18. I och med detta, bedöms avståndet från E18 i detaljplanen som tillfredsställande, däremot ligger byggrätten inom rekommenderat avstånd avseende Österleden (väg 243) varav en riskutredning ska tas fram.</p>
<p>Trafik -medför planförslaget förändringar gällande trafikmiljöer eller tillgänglighet?</p>	X			<p>Ändringsområdet ligger relativt nära Österleden (väg 243), ca. 20 m. från fastighetsgräns och ändringsområdet. Men det bedöms inte bidra till några förändringar gällande trafikmiljön.</p>
Kulturmiljö	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
<p>Påverkan på kulturmiljöer skyddande enligt KML - påverkar planförslaget några fornlämningar, byggnadsminnen eller kyrkomiljöer</p>	X			Inom ändringsområdet finns inga kulturmiljöer skyddade enligt KML.
<p>Kulturvärden -medför planförslaget förändringar på kulturvärden?</p>	X			Ingen påverkan.
Gestaltning	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
<p>Landskap- och stadsbild? -medför planförslaget förändringar på landskap- eller stadsbild?</p>				Då nuvarande bebyggelse är i sämre skick, kan stadsbildens komma att påverkas positivt vid rivning och nybyggnation.
<p>Siktlinjer -medför planslaget förändringar på siktlinjer?</p>		X		Ändringsförslaget kan komma att påverka siktlinjen för de närliggande bostäder. Detta då en idag öppen gräsyta ersätts med en byggnad med en tillåten högsta höjd på 20 meter. Dock bedöms det inte medföra någon betydande olägenhet då befintliga bostäder i huvudsak inte har skiljelinjer mot skolområdet.
Sociala aspekter	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
<p>Tillgänglighet -påverkar planförslaget grupper med funktionsnedsättningar eller funktionshinder</p>		X		I skrivande stund delar eleverna på Österledskolan matsal med Sandviksskolan. Förflyttning av Österledskolan till fotbollsplanen innebär att dess elever kommer att behöva gå sträckan mellan den nya skolan och

				<p>matsalen minst en gång varje dag, vid lunch.</p> <p>Sträckan från fotbollsplanen (där den nya skolan planeras) till matsalen, omfattas av somliga höjdskillnader. Ur tillgänglighetsaspekt bör därför vikten av jämställdhet och inkludering betonas i sammanhanget.</p> <p>I samband med bebyggelsen skall området tillgänglighets-anpassas med hänsyn till dagens krav.</p>
<p>Jämställdhet - påverkar planförslaget ekonomi, hälsa, utbildning, arbete m.m. mellan kvinnor och män?</p>		X		<p>Ändringsförslaget bedöms inte påverka jämställdhet mellan kvinnor och män i någon större utsträckning. Ändringsförslaget kan leda till att fler arbetstillfällen skapas och potentiellt inom yrkesgruppen grundskollärare där andelen kvinnor generellt sett varit högre än andelen män, 74% utgörs av kvinnor (SCB 2023).</p>
<p>Barnkonventionen - medför planförslaget påverkan på barns och ungas särskilda behov och rättigheter?</p>		X		<p>Bebyggelse av den nya skolan kommer att ta den nuvarande fotbollsplanen Österleden i anspråk. Detta innebär då att, vad man kan anta, är somliga elevers främsta yta för lek, sport, och fysisk aktivitet, kommer att försvinna.</p> <p>I syfte att främja fysisk aktivitet, både för nöjes- och hälsans skull bör möjligheten till kompensatoriska åtgärder därmed undersökas.</p>
<p>Strategiskt helhetsbild</p>				
	Ingen påverkan	Påverkan	Betydande påverkan	Kommentarer
<p>Hållbar utveckling - främjar planförslaget en hållbar utveckling?</p>		X		<p>Med ändringen av gällande detaljplanen (ÄDP), är att utöka byggrätten inom området för allmänt ändamål (A) där befintlig fotbollsplan ligger idag. Detta för att bygga en ny skola (högstadieskola). Detta görs i syfte att både bemöta och främja en befolkningsutveckling i Karlskoga samt de prognostiserade ökade elevantalet.</p> <p>Den aktuella platsen är redan utformad på ett sätt som tillgodoser barn och skolans önskemål. Exempelvis finns redan befintliga, gång- och cykelvägar till skolan. Området är redan anslutet till nödvändig infrastruktur som nyttjas och ingen ny mark i form av parkyta tas anspråk för ändamålet. Att utnyttja redan befintlig infrastruktur är positivt både ur ett ekonomisk samt ekologiskt perspektiv. Parkområdena är viktiga både ur det social samt ekologiska perspektivet då det bidrar till ekosystemtjänster samt en naturlig miljö för lek och rekreation.</p>
<p>Förening med andra projekt -Översiktsplan -Planprogram -Bostadplaneringsprogram</p>		X		<p>Ändringsförslagets helhet går i linje med Karlskoga kommuns Översiktsplan (2011)</p>

Planens effekter

Ändringsförslaget handläggs med ett standardförfarande i enlighet med PBL 5 kap 6§. Allmänhet, sakägare, intressenter och myndigheter m.m. lämnas under samråd- och granskningstiden tillfälle att lämna synpunkter på förslaget.

Österledsskolan, byggd 1968, kräver omfattande ombyggnation, modernisering av teknik och inventarier samt förbättring av utemiljön för att anpassas till modern pedagogik. Den 14 februari 2022 uppdrogs att genomföra en förstudie för att jämföra fördelarna med ombyggnation och nybyggnation av Österledsskolan ur ett långsiktigt perspektiv. Kostnadseffektivitet, driftskostnader och teknisk integration utvärderades. Ombyggnadsalternativet har därefter avfärdats då det nästan motsvarar kostnader för nybyggnadsförslaget. I november 2022 reviderades skolförvaltningens behovsbedömning för den nya skolan på grund av ökad efterfrågan enligt elevprognoser och Karlskoga kommuns tillväxtnål om 32 000 invånare 2025. Uppdraget justerades från cirka 300 till 400 elever. Projektet fick i uppdrag att planera en ny högstadieskola för 400 elever, inklusive 20 elever i anpassad grundskola.

Programhandlingar för ny högstadieskola har tagits fram med hänsyn till kommunens och skolans visioner samt behovsunderlaget som verksamheten framfört. En ändring av gällande detaljplan har genomförts i syfte att utöka byggnadshöjden, inom område där befintlig skola är lokaliserad, för att möjliggöra en eventuell rivning och nybyggnation av större skola lokaliserad på vad som idag är Österledens fotbollsplan. Ändringsförslaget bedöms gå i linje med Karlskoga kommuns översiktsplan (2011).

Sammanfattningsvis anses den totala effekten av ändringen av detaljplanen vara god då området inte bedöms påverkas i en negativ bemärkelse. Vidare kan det även komma att krävas en närmare utredning kring buller och radon samt en riskbedömning med hänsyn till närliggande sekundär transportled för farligt gods (Österleden).

Slutlig bedömning

Utifrån ovanstående checklista och resonemang görs bedömningen att ett genomförande av planen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning i form av en miljökonsekvensbeskrivning behöver därmed inte göras.

*Samhälle och Serviceförvaltningen
Karlskoga kommun*